

Քիչ չեն մարդիկ որոնք իրենց խղճի փափուկ ձայնը տարիներու ընթացքին լռեցնելով, ժամանակ մը ետքը անզգաձեւ դարձած են, և իրենց յառաջացելու տարիքին մէջ ալեւ գրեթէ անկասկելի եղած է որոշ փոփոխութիւն ունենալ: Զգործածուած երկաթը կը ժանգոտի, նոյնպէս եթէ խղճմտանքը ամէն օր չմշակուի, տարիներու հոյովումով կը կորսնցնէ իր զգայուն վիճակը:

Է. — Գոպոբայի երեւ խաչերուն պատգամը: — Զոխակողման խաչը իր մէջ կը մարմնացնէ անգործ մեղաւորին կեանքը՝ որ մեղքով կը սկսի, մեղքով կը շարունակուի և մեղքով ալ կը վերջանայ: Այս տեսակ կեանք մը ձախողութիւն մըն է բաւին լման առումով:

Աջակողման աւազակին խաչը կը ներկայացնէ ապաշխարող մեղաւորին կեանքը, որ թէ և մեղքով սկսած ու մեղքով շարունակուած՝ բայց զգաստութեամբ ու գիտակցութեամբ վերջացած է:

Յիսուսի խաչը կը ցուցնէ անմեղ կեանքին օրինակը, որ անմեղութեամբ սկսած, անմեղութեամբ շարունակուած և անմեղութեամբ ալ վերջացած է:

Եթէ չենք կրնար մեր կեանքի առաջնորդին պէս բոլորովին անմեղութեամբ ապրել, գէթ գործի եկող աւազակին նման ջանանք մեր կեանքին վերջաւորութիւնը յաջողութեամբ պսակել: Բայց ամէն պարագայի տակ, Յիսուսի կեանքն է մեր գաղափարականը և մեզի համար տիպար հեռանկարը:

Յիսուսի խաչը սիրոյ մարմնացումն է, համբերութեան, ժուժկալութեան, կարեկցութեան, համակրանքի տիպար օրինակը, և մարդկային ցեղի փրկութեան միջոցը: Պէտք չէ վախնալ կեանքի մէջ խաչ կրելէ, եթէ այդ խաչը մեր և նաև օւրիշներու ազնուացման միջոց կը հանդիսանայ: Թող մաս Պրուքս կ'ըսէ. «Ճկար քրիստոնեաները միայն կը վախնան խաչի շուքէն»:

Թող Յիսուսի խաչը ըլլա մեր կեանքին պարծանքը և անոր վրայ արտայայտուած սէրը՝ մեր ապրելակերպի տիրող սկզբունքը:

ԳՐ. Ա. ՍԱՐԱՑԵԱՆ

Յրէզնո, Գալիւ.

ԽԱՉԻՆ ՇՐԱՇԲԸ

Ուաչը սիրոյ ողբերգութիւնն է, սիրոյ հրաշքը, Աստուծոյ զօրութիւնը, վասնզի անոր վրայ էր որ երեցաւ Աստուծոյ սիրոյն բարձրագոյն նշանը: Քրիստոնէութեան քարոզած այդ սէրը, սիրելու համար ամէնքը Աստուծով և յԱստուծո՝ զազանքն է բոլոր առաքինութիւններուն, բոլոր արուածութիւններուն:

Հոգեպէս զգաստ և բարոյապէս զօրեղ են այն ժողովուրդները, որոնք շատ առաւելած են արգարութեան, բարիքի ու ճշմարտութեան համար: Մինք, իրեւ ժողովուրդ և ազգ, մին եղած ենք տառապանքէն անցնող այդ ժողովուրդներէն: Տառապանքին փաստը խօսուած զօրութիւնը եղած է մեզի և մեր արժանիքին ամենէն վաւերական ստուգանիշը:

Ձէ անցած մեր կեանքէն դար մը, ուր քաղաքական փոթորիկներ մէկէ աւելի անգամներ հիմնովին շարստէին մեր գոյութիւնը բայց ամէն անգամուէն ալ վէրքը, ուշ կամ կանոնաւ, սպիւքացած է: Ճառագայանքը փոխանակ քանդելու զմեզ, համբերութեան և քաջութեան սքանչելիքներ կատարել տուած է մեզի, մեր վրայ խուժող արհաւիրքներուն դէմ:

Կարելի չէ խաչը խելի հայ ժողովուրդի խղճէն: Անոր հոգիին ամենէն հզօր բնագոյններէն մին եղած է ալ ան: Եթէ քանդուի կամ եղծուի այդ ձեւը, հոգեպանական հետեղականութեամբ մը՝ այդ բնագոյն իր սնունդը պիտի փնտռէ գինքը ծնող հոգիին անհարազատ ձեւերուն մէջ, և ատոր արդասիւքը պիտի ըլլայ այլապէս փառնող ազգային ինքնութեանը համար:

Մարդիկ կրնան իրենց խաչը թաղել աղբիւսի ներքեւ, կամ թողուլ որ գերեզմարուի ան, սակայն բարոյական ուժը զոր ունի այդ խորհրդանշան Փայաղ հոգիներուն մէջ, ուշ կամ կանուխ պիտի ճառագայթէ:

Մեծ պիտի մնան միշտ այն ժողովուրդները, որոնք չեն թողուր որ օրերու մշուշը ծածկէ իրենց խաչը նայուածքներէ: Ուաչէ զերծ կեանք մը մահուան միայն կրնայ նուիր: Ուաչը նախապայման է մեծութեան, փառքի և Յարութեան: Թ.